

ברכת ראש הישיבה - הרב אלחנן שרלו

לפני הכל ברכה גדולה והערכה גדולה לכותבים, לעורכים ולחולמים שמביאים את האבי"ע מעולם האצילות לעולם העשייה.

תורה שבעל פה אמורה לא להיכתב. חז"ל מספרים שהיום בו נכתבה התורה שבעל פה שקול לשריפת התורה. "דברים שבעל פה – אי אתה רשאי לכתבם". חלק מהסיבה לאיסור הכתיבה היא העבודה שיש איכויות שעוברות בעל פה, והכתב מקבע אותן ומאבד את החיוניות שלהן, את היכולת שלהם להתאים את עצמן לכל מציאות ולכל תקופה. כך הסביר ה"דור רביעי", מצאצאי החתם סופר, את איסור כתיבת התורה שבעל פה:

שמה שנמסר פירוש התורה על פה ונאסר לכתבה, הוא כדי שלא לעשותה קיום לדור דורות ושלא לקשור ידי חכמי דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנתם. כי רק על אופן זה נבין נצחיות התורה, כי שינוי הדורות ודעותיהם, מצבם ומעמדם הגשמי והמוסרי, דורשות שינוי דיניהם, תקנות ותקונים.

הנצחיות של התורה שבעל פה טמונה בהיותה נמסרת מדור לדור, ולא מתקבעת, על מנת לאפשר לה להיות רלוונטית ומתאימה לאתגרי הדור.

כיום, אין כמעט תורה שבעל פה במובן העתיק שלה. תורה העוברת מרב לתלמיד ומתלמיד לתלמידו, איננה נכתבת אלא נלחשת מפה לאוזן. אבל, אני חושב שהמאמרים בגיליון זה, מצליחים להיות הכי קרובים ל"תורה שבעל פה" במובן המהותי שלה. הם אמנם כתובים, כיון שזוהי הדרך לערוך, לסדר, להביא רעיונות

מהעולם האצילי לעולם המעשי. אבל במהותם, הם יכולתה של התורה להיות נצחית דווקא בחידושים העולים בה בכל דור ודור, דווקא בקשב ל"שינוי הדורות ודעותיהם". לבטא רעיונות ובקשות ושאלות הנלחשות מפה לאוזן, ומתבררות בתוך בית מדרש שיש בו שותפות של בני החבורה. האבי"ע אם כן הוא מבחינתי במה לתורה שבעל פה, והכותבים והקוראים שותפים בפלא היצירה של תורה שבעל פה.

מתפלל את תפילת הכניסה לבית המדרש, שלא נאמר על טמא טהור ולא על טהור טמא, לא על אסור מותר ולא על מותר אסור, ושנזכה שהתורה שאנחנו למדים ויוצרים תהיה חלק מסוד תורה שבעל פה המתגלה בכל דור ודור.

באהבה

אלחנן